

Modül (öneri) No	209
Öğrenme Alanı (Temel konu)	Namaz
Modül (Alt Konu)	Namazın günlük zaman akışına etkisi
Amaçlar	1. Kişi günlük zaman akışını namaz vakitlerine göre düzenleme bilinci kazanır ve hem dünya hem ahiret saadeti için 24 saatini programlama becerisi kazanır. 2. Derd-i maişetin namaza engel olmadığını, aksine kolaylaştırdığını bilir.
Süre	40 dk
Seviye	Seviye-2
Yöntem ve Teknik- Etkinlik	“Sen De Bir Cümle Ekle”- Drama Canlandırma
Materyal ve Teknoloji	
İşleniş/Öğrenme- öğretme süreci	1. Etkinlik “Sen De Bir Cümle Ekle” Etkinliği 1. Öğrenciler iki gruba ayrılır. İki gruptan da birer öğrenci söz hakkı alır. 2. Belirlenen öğrenciler kendilerine ayrılan sürede “Namazın günlük zaman akışına etkisi” dair bir cümle söyler. 3. Ardından gruplardaki diğer öğrenciler söz hakkı alır ve kendi cümlelerini söylerler. 4. Sonrasında aynı usulle devam edilir. 5. “Namazın günlük zaman akışına etkisi” bittikten sonra “Nasıl 24 saatimizi programlarız” ile ilgili cümle söylenerek devam edilir. 6. Her kavram için 5 dakika süre verilir. 7. 5 dakika toplam öğrenci sayısına eşit şekilde paylaşılır. 8. Sürenin sonunda gruplar tebrik edilir. 2. Etkinlik Drama Canlandırma 1. Katılımcıların hepsinin dahil olabileceği şekilde senaryoda oynama yapılır. 2. Bir adam asgari ücret ile çalışan bir işçiye dese ki: -Gel, on dakika kadar şurayı kaz; yüz lira kıymetinde bir pırlanta ve bir zümrüt bulacaksın.

	İşçi; “yok gelmem. Çünkü gündelik maaşımdan kesilecek. Nafakam azalacak”. diyor divanece bir cevap veriyor. Ve hazineyi elde edemiyor. Fakat adam kabul etse ve kazsa gündelik maaşının kat ve kat fazlası olan defineyi elde edecek. 3. Yukarıdaki yazılan adımlar metinde kırmızı ile işaretlenmiş paragrafa sadık kalarak oyunda değişiklikler yapılabilir.
Ölçme ve Değerlendirme	DÜŞÜN-EŞLEŞ-PAYLAŞ Öğrencilere yukarıdaki etkinliklerden sonra verilen konu üzerinde 1-2 dakika bireysel olarak düşünür. Bireysel düşünme tamamlanınca öğrenciler 2-3 kişilik gruplar oluşturarak aralarında tartışırlar. Grup tartışmaları bitince grup sözcüleri ulaştıkları sonucu sınıfa sunarlar.
İlişkili Metinler	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ¹ BEŞİNCİ İKAZ Ey dünyaperest nefsim! Acaba ibadetteki füturun ve namazdaki kusurun meşâgıl-i dünyeviye'nin kesretinden midir veyahut derd-i maişetin meşgalesiyle vakit bulamadığından mıdır? Acaba sırf dünya için mi yaratılmışsın ki bütün vaktini ona sarf ediyorsun? Sen istidat cihetiyle bütün hayvânâtın fevkinde olduğunu ve hayat-ı dünyeviye'nin levâzımâtını tedarikte iktidar cihetiyle bir serçe kuşuna yetişemediğini biliyorsun. Bundan neden anlamıyorsun ki, vazife-i asliyen hayvan gibi çabalamak değil, belki hakikî bir insan gibi hakikî bir hayat-ı daime için sa'y etmektir? Bununla beraber, meşâgıl-i dünyeviye dediğin, çoğu sana ait olmayan ve fuzulî bir surette karıştığın ve karıştırdığın mâlâyânî meşgalelerdir. En elzemini bırakıp, güya binler sene ömrün var gibi, en lüzumsuz malûmatla vakit geçiriyorsun. Meselâ "Zuhal'in etrafındaki halkaların keyfiyeti nasıldır?" ve "Amerika tavukları ne kadardır?" gibi kıymetsiz şeylerle, kıymettar vaktini geçiriyorsun. Güya kozmoğrafya ilminden ve istatistikçi fenninden bir kemâl alıyorsun!

¹ Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

Eğer desen, "Beni namazdan ve ibadetten alıkoyan ve fütur veren öyle lüzumsuz şeyler değil, belki derd-i maişetin zarurî işleridir." Öyle ise, ben de sana derim ki:

Eğer yüz kuruş bir gündelikle çalışsan, sonra biri gelse, dese ki: "Gel, on dakika kadar şurayı kaz; yüz lira kıymetinde bir pırlanta ve bir zümrüt bulacaksın." Sen ona "Yok, gelmem. Çünkü on kuruş gündeliğimden kesilecek, nafakam azalacak" desen, ne kadar divanece bir bahane olduğunu elbette bilirsin.

Aynen onun gibi, sen şu bağında nafakan için işliyorsun. Eğer farz namazı terk etsen, bütün sa'yin semeresi, yalnız dünyevî ve ehemmiyetsiz ve bereketsiz bir nafakaya münhasır kalır. Eğer sen istirahat ve teneffüs vaktini, ruhun rahatına, kalbin teneffüsüne medar olan namaza sarf etsen, o vakit, bereketli nafaka-i dünyeviye ile beraber, senin nafaka-i uhreviyene ve zâd-ı âhiretine ehemmiyetli bir menba olan iki maden-i mânevî bulursun.

Birinci maden: Bütün bağındaki ² HÂŞİYE yetiştirdiğin, çiçekli olsun, meyveli olsun, her nebatın, her ağacın tesbihatından, güzel bir niyetle, bir hisse alıyorsun.

İkinci maden: Hem bu bağdan çıkan mahsulâtta kim yese-hayvan olsun, insan olsun, inek olsun, sinek olsun, müşteri olsun, hırsız olsun-sana bir sadaka hükmüne geçer. Fakat o şartla ki, sen Rezzâk-ı Hakikî namına ve izni dairesinde tasarruf etsen ve Onun malını Onun mahlûkatına veren bir tevziat memuru nazarıyla kendine baksan...

İşte, bak, namazı terk eden ne kadar büyük bir hasâret eder. Ne kadar ehemmiyetli bir serveti kaybeder. Ve sa'ye pek büyük bir şevk veren ve amelde büyük bir kuvve-i mânevî temin eden o iki neticeden ve o iki madenden mahrum kalır, iflâs eder. Hattâ ihtiyarlandıkça bahçecilikten usanır, fütur gelir. "Neme lâzım," der. "Ben zaten dünyadan gidiyorum. Bu kadar zahmeti niçin çekeceğim?" diyecek, kendini tembelliğe atacaktır. Fakat evvelki adam der: "Daha ziyade ibadetle beraber sa'y-i helâle çalışacağım. Tâ kabrime daha ziyade ıstıyak göndereceğim, âhiretime daha ziyade zahîre tedarik edeceğim."

Elhasıl: Ey nefis! Bil ki, dünkü gün senin elinden çıktı. Yarın ise, senin elinde senet yok ki ona mâliksin. Öyle ise, hakikî ömrünü, bulunduğun gün bil; lâakal günün bir saatini, ihtiyat akçesi gibi, hakikî istikbal için teşkil olunan bir sandukça-i uhreviye olan bir mescide veya bir seccadeye at.

Hem bil ki, her yeni gün, sana, hem herkese bir yeni âlemin kapısıdır. Eğer namaz kılmazsan, senin o günkü âlemin zulümatlı ve perişan bir halde gider, senin aleyhinde âlem-i

HÂŞİYE: Bu makam, bir bağda, bir zâta bir derstir ki, bu tarzla beyan edilmiştir.

misalde şehadet eder. Zira herkesin, her günde, şu âlemden bir mahsus âlemi var.

Hem o âlemin keyfiyeti, o adamın kalbine ve ameline tâbidir. Nasıl ki, âyinende görünen muhteşem bir saray, âyinenin rengine bakar. Siyah ise siyah görünür; kırmızı ise kırmızı görünür. Hem onun keyfiyetine bakar. O âyine şişesi düzgünse, sarayı güzel gösterir. Düzgün değilse çirkin gösterir. En nazik şeyleri kaba gösterdiği misillü, sen kalbinle, aklınla, amelinle, gönlünle, kendi âleminin şeklini değiştirirsin. Ya aleyhinde, ya lehinde şehadet ettirebilirsin. Eğer namazı kılsan, o namazınla o âlemin Sâni-i Zülcelâline müteveccih olsan, birden, sana bakan âlemin tenevvür eder. Adeta namazın bir elektrik lâmbası ve namaza niyetin onun düğmesine dokunması gibi, o âlemin zulümâtını dağıtır ve o hercümerc-i dünyeviyedeki karma karışık perişanîyet içindeki tebeddülât ve harekât, hikmetli bir intizam ve mânidar bir kitabet-i kudret olduğunu gösterir.

³ **اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ** ayet-i pür-envârından bir nuru senin kalbine serper. Senin o günkü âlemini, o nurun in'ikâsıyla ışıklandırır, senin lehinde nuraniyetle şehadet ettirir.

Sakin deme, "Benim namazım nerede, şu hakikat-i namaz nerede?" Zira, bir hurma çekirdeği, bir hurma ağacı gibi, kendi ağacını tavsif eder. Fark yalnız icmal ve tafsil ile olduğu gibi; senin ve benim gibi bir âmînin—velev hissetmezse—namazı, büyük bir velînin namazı gibi şu nurdan bir hissesi var, şu hakikatten bir sırrı vardır—velev şuurun taallûk etmezse. Fakat derecâta göre inkişaf ve tenevvürü ayrı ayrıdır. Nasıl bir hurma çekirdeğinden tâ mükemmel bir hurma ağacına kadar, ne kadar merâtîp bulunur. Öyle de, namazın derecatında da daha fazla meratîp bulunabilir. Fakat bütün o merâtîpte, o hakikat-i nuraniyenin esası bulunur.

(Sözler, Yeni Asya Neşriyat, Eylül-2024, s. 304-306)

⁴ **اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى مَنْ قَالَ ﴿ الصَّلَاةُ عِمَادُ الدِّينِ ﴾ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ**
سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ⁵

³ Allah göklerin ve yerin nurudur (Nur Suresi: 35)

⁴ Allahım! "Namaz dinin direğidir"(Tirmizî, İmân: 8; İbni Mâce, Fiten: 12; Müsned, 5:231, 237; el-Hâkim, el-Müstedrek, 2:76.) buyuran zâta ve bütün âl ve ashâbına salât ve selâm et.

⁵ Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

⁶ Duaları şu sözlerle sona erer: "Ezelden ebede kadar her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur" (Yunus Suresi: 10.)

